

Pálení čarodějnic
fotoreportáž

2

Květinový den
reportáž

5

Spartakovští Poutníci
nesmrtelné oddíly

15

Poznáte komiksové hrdiny?
kvíz

18

Hoř ohýnku, plápolej!

Dne 30. dubna 2011 se uskutečnil již 18. ročník Pálení čarodějnic, který pořádá naše 230. pionýrská skupina Záře na školním hřišti Základní školy Glowackého v Praze 8 Bohnicích.

Letošní Pálení čarodějnic bylo v duchu cestování kolem světa. U každého stanoviště (kterých bylo letos rovných 20) visela vždy vlajka a mapa daného státu (které nám pomohly nakreslit děti ze školní družiny). Disciplíny na těchto stanovištích byly pak tematicky laděné do konkrétní země. Mohli jste zde najít například slalom s pinpongovým míčkem na lžici (Čína), střelbu na střílnici (USA), lovení ryb (Norsko), chůzi na lyžích (Rakousko), zdolání lanové lávky (Švýcarsko) atp. Na každém stanovišti čekala děti drobná sladká odměna, a kdo zdolal všechny, nebo alespoň větší část disciplín, získal v infostánku odměnu větší (zpravidla pionýrskou).

Kromě stanovišť se účastníci v oblecích čarodějnic a čarodějů mohli zúčastnit volby Miss čarodějnice 2011. Letos se Miss zúčastnilo 52 masek, a to v kategoriích do 8 let, nad 8 let, maminka a rodina. Všichni také mohli během konání akce shlédnout několik představení, jako třeba vystoupení folklorních tanců (které předvedla skupina Vonička z Folklorního sdružení ČR) a ukázkou aerobiku a hip-hopu (kterou předvedli členové kroužků zdejší školy).

Samozřejmě nechyběl tradiční oheň a upálení čarodějnice, které celou akci zahájilo. Když skončily všechny disciplíny a byla vyhlášena Miss, zůstalo plno lidiček sedět u ohně, kde se hrálo na kytaru a zpívalo. I přes počáteční deštivé počasí se akce zúčastnilo několik stovek návštěvníků (převážně rodičů s dětmi), kteří se podle ohlasů dobře bavili. Zúčastnila se i spousta organizátorů (nejen z naší pionýrské skupiny), kteří nám pomohli tuto velkou akci zajistit. Děkujeme všem za účast a pomoc (a vytrvalost navzdory prvotní nepřízni počasí) a budeme rádi, když se opět sejdem příští rok!

Více informací a kompletní fotogalerii můžete nalézt na stránkách naší skupiny: zare.pionyr.cz.

Miroslav „Anštajn“ Jungwirth
230. pionýrská skupina Záře

Konec konců

Tak to tu po roce máme znovu a opět až nečekaně rychle. Kdo čte úvodníky Mozaiky, ví, že jsem se úplně stejně divil, když končil předchozí ročník. Najednou není třeba přemýšlet o následujícím čísle, ale spíš se poohlédnout zpět a zhodnotit si, jak se ten další končící ročník vyvedl, čím překvapil, kde byly rezervy, co se osvědčilo...

Na to byste asi nejlépe mohli odpovědět vy, čtenáři – a několik ohlasů jsme v redakci skutečně průběžně zachytili. Často jen jako zmínky mezi řečí, ale i ty bývají zajímavé. Většinou jsou kladné, ale nemá smysl zastírat, že některé i nespokojené.

Jaký tedy ten končící ročník byl? Podařilo se nám udržet stránku s náměty pro rukodělné činnosti a počítáme s ní i nadále, což snad potěší všechny, kteří po ní volali v roce 2009 v dotaznících na oblastních poradách. Pro mnohé byl možná překvapením seriál „Nedejte se zaskočit“ věnovaný vybraným tématům sexuální výchovy. Až nás překvapilo, že se nikdo neohradil a nepozastavil nad vhodností takového seriálu v Mozaice Pionýra. Snad i tentokrát platí, že mlčení znamená souhlas. Méně se nám dařilo s rozhovory, kterých jsme plánovali více.

Oproti předchozímu ročníku trochu ubylo konkrétních námětů pro činnost oddílů, což by od září mělo vyrovnat věnování většího prostoru projektu Klíčení, především výstupům odborných týmů – tedy zpracovaným aktivitám pro jednotlivé věkové kategorie.

Další novinkou, o které pro příští ročník jednáme, by měl být seriál věnovaný vzdělávání. Půjde-li vše dobře a podle plánu, měl by se objevovat v každém vydání.

Když si ale představím, kdy vám tato Mozaika přistane ve schránkách, mám tušení, že jen málokdo bude mít myšlenky na to, jaký asi bude příští ročník. Většina z vás bude nejspíš myslit již napul na táboře a v duchu budete procházet, zda je vše přichystáno a zajištěno.

Takže jediný rozumný závěr bude, když vám za celou redakci popřeju, aby se letošní prázdniny vyvedly, jak nejlépe mohou.

Jakub

Kalendárium 2011

nabídkový plán akcí a soutěží

10. – 12. 6.	Republikové setkání pionýrských oddílů	kraj Vysočina	KOPKv
23. – 25. 9.	Pionýrská stezka	Brno	SPTO Brno
5. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Tanec	Ústí nad Labem	ÚKOP
18. – 20. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Folklorní tance	Přibyslav	KOPKv

Nabídka vzdělávacích akcí PVC

Hlavní vedoucí dětských táborů

11. – 12. 6.	České Budějovice	Jihočeské PVC
2. – 4. 9.	Bělčice u Kaliště	PVC KOP kraje Vysočina

Vedoucí dětského kolektivu – instruktor

19. – 25. 8.	Neškaredice (LTŠ)	Středočeské PVC
--------------	-------------------	-----------------

Rozšiřující vzdělávání (semináře)

17. 9.	Píšeme projekty	Mladá Boleslav	Středočeské PVC
--------	-----------------	----------------	-----------------

Obsah čísla 10

- 1 Bambiriáda 2011 ve Zlíně
- 2 Pálení čarodějnic
- 4 Informace z jednání orgánů Pionýra a ČRDM
- 5 Květinový den 2011
- 6 Pionýr na Bambiriádě 2011
- 7 Bambiriáda umačkaná dětmi
- 8,9 Sami o sobě – zprávy ze sdružení
- 10,11 Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa
- 12 Peče se to, peče – další etapa projektu Klíčení
- 13 Klíčení – program pro kategorii 15+
- 14 Nedejte se zaskočit
- 15 Spartakovští Poutníci – „nesmrtelné“ oddílů II/10
- 16,17 Mozaika Pionýra – přehled ročníku 2010 – 2011
- 18 Poznáte komiksové hrdiny? – kvíz
- 19 Kaleidoskop
- 20 Rámečky na fotky – námět na rukodělnou činnost

foto na titulu: Radek Pobuda

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 5. 2011.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek (Jakub). Redakční rada: Mgr. Martin Bělohlávek (Martin), Mgr. Karel Krτίčka (Krték), Miroslav Jalovecký (Mirek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). Ilustrace: Jiří Filípek. Grafická úprava: pixelia.cz. Tisk: BOFTISK Nymburk. Distribuce: Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Moravský víkend VV ČRP

Květnové jednání Výkonného výboru ČRP proběhlo v Kroměříži ve dnech 6. – 7. 5. a 8. 5. bylo následováno oblastní poradou Moravskoslezské KOP. Pro čtenáře Mozaiky Pionýra bude asi zajímavá informace, že se Výkonný výbor ČRP (jako každý rok touto dobou) zabýval mimo jiné záměrem Mozaiky na příští ročník. Jednou z novinek by mohl být například seriál věnovaný vzdělávání.

Témat na programu ale bylo samozřejmě mnohem více a jako obvykle zde mohu zmínit jen některá. Tradičně se VV zabýval probíhajícími projekty Pionýra a jejich hodnocením, takže

řeč přišla na Klíčení, Opravdu dobrý tábor či kampaň Umačkání dětmi. Prostor byl věnován i přípravě nadcházejících aktivit (jež jsou nyní již za námi), jako je Český den proti rakovině a Bambiriáda.

Přípravu ale vyžadují i jednání orgánů, proto se VV zabýval i organizačním zajištěním zářijového jednání České rady Pionýra, které nebude zcela standardní. V duchu Evropského roku dobrovolnictví bude pojato částečně jako setkání dobrovolníků působících na krajské a republikové úrovni sdružení. Jeho významnou součástí by (více než obvykle) mělo být také jednání sekci.

Jako každý rok proběhlo tentokrát také tzv. vnitřní výběrové řízení, ve kterém VV rozdělil prostředky na opravy a údržbu několika nemovitostí, jež jejich správci do výběrového řízení zařadili předložením projektu. Výsledek výběrového řízení je obsažen v červnovém vydání administrativního zpravodaje Tu-ňáká informace. Do konce pionýrského roku proběhne ještě jedno jednání VV ČRP, vzhledem k termínu vydání této Mozaiky ale zprávu o něm najdete až v zářijovém vydání. Aspoň se přes prázdniny budete mít na co těšit. :o)

Jakub

Výsledky Soutěže etapových her 2010

V minulém ročníku Soutěže etapových her, do níž mohou být přihlášeny hry celotáborové i celoroční, byla porotou (tvořenou částí Sekce výchovy a obsahu činnosti ČRP) přidělena první dvě místa, přičemž na druhém se shodně umístily dvě hry od jedné pionýrské skupiny.

Výsledek je následující:

1. Harry Potter, 27. PS Kladno-Švermov
2. shodně Olympiáda a 2 roky prázdnin, PS Ivanovice na Hané

Připomínáme, že své letošní etapové hry můžete do soutěže hlásit opět do konce roku, stačí je jen s písemným souhlasem autora zaslat na ústředí Pionýra.

Více informací na cetek.pionyr.cz.

Karta mládeže EURO<26

Česká rada dětí a mládeže začala aktivně jednat se sdružením Karty mládeže ČR, které je distributorem Karet mládeže EURO<26, a podařilo se jí získat na zkoušku několik tisíc karet k volné distribuci mezi svá členská sdružení. Pokud se v Pionýru rozhodneme, že karty budeme svým členům distribuovat, tak budete mít možnost zadarmo tuto kartu získat.

Co ale vlastně Karta mládeže EURO<26 je?

Karta mládeže EURO<26 je mezinárodní identifikační průkaz pro mladé. Má velikost kreditní karty a platí jeden rok od data vydání. Mohou ji získat všichni mladí lidé ve věku 10 - 30 let (tedy nejen studenti). KM EURO<26 je nejrozšířenější kartou na slevy pro mladé na světě, má 4 miliony držitelů. Slevy a výhody, kterých je celkem přes sto tisíc, nabízí ve více než 35 zemích Evropy a podle zkušeností držitelů KM EURO<26 je možné kartu uplatnit i mimo Evropu. Karta mládeže EURO<26 je široce využitelná v oblastech zajímavých pro mladé, jako je cestování a doprava, kultura a památky,

ubytování, stravování, obchody, sport, služby, vzdělávání aj. V České republice je držitelům karty k dispozici přibližně 1 200 slev.

U kulturních organizací se slevy obvykle pohybují mezi 20 – 50% (divadla, kina, muzea, galerie, hrady a zámky), existují ale i slevy 70 – 100%. Některé cestovní kanceláře, obchody a autoškoly poskytují slevy 5 – 15%. Významné jsou také slevy na ubytování (10 – 40%). Velmi využívané jsou rovněž slevy na dopravu – např. 40% sleva na železnice v regionu Milána, 50% sleva na kartu opravňující ke 20% slevě na italských železnicích Trenitalia, 30 – 50% sleva na železniční dopravu v Portugalsku, 30% sleva na autobusovou dopravu ve Skotsku, 20 – 25% sleva na vlaky ve Španělsku, 25% v Chorvatsku, 30% ve Slovinsku, 50% v Srbsku, dopravní slevy ve Švýcarsku, Rakousku, Irsku a na Slovensku. U nás slevy na autobusovou dopravu do vybraných evropských měst a speciální tarify na letenky do celého světa nabízí držitelům KM některé cestovní kanceláře specializované na studenty a mládež do 30 let.

Pokud aktivně studujete, tak je možné si pořídit i Studentskou Kartu mládeže EURO<26, která může sloužit jako váš doklad o studiu a obsahuje více slev. ČRDM bude navíc karty distribuovat s logem ČRDM, takže bude možné na tyto karty čerpat i slevy vyjednané přímo ČRDM.

Do budoucna se navíc počítá s možností, že by se Karty Mládeže mohly využívat i jako členské karty ČRDM a případně i jako členské karty ve sdruženích (či jen některých jejich jednotkách), která by o to měla zájem. Další informace určitě očekávejte v Horkých novinkách Pionýra (pokud vám novinky nechodí, stačí si o ně napsat na novinky@pionyr.cz).

Mirek „Anštajn“ Jungwirth

Český den proti rakovině 2011

Opět po roce k nám zavítal Český den proti rakovině, neboli Květinový den. Tentokrát připadl na středu 11. května. Od dobrovolníků, kteří se zapojili, přicházejí více i méně kladné ohlasy, tentokrát zde uvádíme jen stručný výběr. Po prázdninách se dozvíte, jakou částkou Pionýr opět přispěl na činnost Ligy proti rakovině.

V Jaroměři a v Josefově proběhla sbírka jako vždy v pohodě. Již tradičně jsme měli s sebou pionýrského maskota – Alíka, takže naprosto bez problémů. Jediné, co nám mohlo vadit, bylo to, že ostatní organizace (Junák, gympl), které v Jaroměři vybíraly, oběhly brzo ráno obchody, školy a instituce (městský úřad, sociálka...) a pak po nich celý den nebylo ani vidu. Prostě dobrá ulejárna ze školy. My jako tradičně začínali v 8 ráno a končili až o půl šesté večer. Vybraná částka: 23 069 Kč + 2 Eura.

Ivana Vejvodová, PS Za Vodou Josefov

Určitě byli lidi, kteří nás obcházeli nebo nebyli zrovna milí, ale hodné lidí si chodilo rovnou za námi kytičku koupit, ani jsme je nemuseli vybízet. Prostě to už znali. Proдали jsme úplně všechno.

*Tomáš Cimr, 14. TSP
Zeměpisná společnost
„Po cestách vlasti“ Brno*

Český den proti rakovině navazuje na tradici irských Daffodil Days (Narcisových dnů). Od roku 1997, kdy se žluté květy objevily v ČR poprvé, bylo vybráno přes 100 milionů korun.

I letos se do projektu zapojili pionýři z celé České republiky. My z PS Kopřivnice jsme prodávali kytičky celou středu 11. května. Vybrané dary posíláme Lize proti rakovině a k tomu přání, aby tato nemoc postihla co nejméně lidí. Děkujeme všem, kteří přišli pomoci nebo přispěli.

Vybraná částka: 36 122 Kč.

Tamara Kunčarová, PS Kopřivnice

Bylo to slabší než loni, průměrná cena kytičky byla jen 25,5 Kč, loni jsme měli průměr skoro 30 korun, o rok dřív asi 31 korun. Vybraná částka: 10 073 Kč.

Mirka Tolarová, PS Merlin, Plzeň

Město Hrádek se i letos prostřednictvím dětí zapojilo do prodeje žlutých kvítků měsíčku lékařského.

Vybraná částka: 10 055 Kč.

Vlasta Vasková, vedoucí Pionýra Hrádek

Lidi mají stále hlouběji do kapes. Kytiček se prodává méně, a když je poprosíme o minimální částku, dopočítají to do koruny. Ne, že by nechtěli přispět, prostě už nemají. Nejvíce jsme získali od lidí, kteří tuto akci znají a sami se k nám hlásí. Rozdávali jsme kalendáříky, z kterých měly radost hlavně děti, takže bylo více času povídat si s rodiči. Někteří si kytičku hned koupili a ostatní si mohli vyslechnout, proč se tato akce koná a že by neměli podceňovat prevenci. A to je smysl celé této akce, do které se určitě zapojíme i příští rok. Vybraná částka: 25 312 Kč.

Věra Pořízková, PS Boskovice

Dne 11. 5. 2011 se oddíl Správného táborníka zúčastnil Českého dne proti rakovině.

Tímto bychom chtěli poděkovat dobrovolníkům za skvělou práci při prodeji kytiček a velké díky patří těm, kteří si zakoupili tuto kytičku a symbolickou částkou přispěli.

Lenka Dudová, PS Vysočina

Naše PS se na této akci podílí již několik let, letos byla ale nejsložitější. Nevíme, jestli bylo více prodávajících, ale na určitých místech se kumulovali, což si myslíme, že bylo ke škodě. Sice se vybíralo na stejnou věc, ale působilo to více nátlakově na veřejnost.

Zdálo se nám, že kytičky se prodávají hůře a podstatně ubylo lidí, kteří dávali více než 20 korun. Na druhou stranu jsme 2. rokem byli pozváni jako pionýři abychom prodávali na OU m. č. Praha 10. Kladně lze také hodnotit spolupráci s poštou.

Antonín Unger, PS Beta Praha 10

Zdáleka ne všichni chtěli přispívat a zejména dopoledne, když jsme kytičky hodně nabízeli, tak na nás někteří lidé reagovali podrážděně. Myslím ale, že je to proto, že ve městě probíhá snad každodenně nějaká sbírka a lidé jsou už přesyceni. Kromě toho jsme ve městě potkali pár dalších sbírek. Když jsme ale řekli slovo rakovina, resp. sbírka na podporu Ligy proti rakovině, tak lidé reagovali vesměs příjemně a rádi přispěli. Nakonec jsme všechny kytičky v pohodě prodali.

*Jiří Mičánek, 14. TSP Zeměpisná společnost
„Po cestách vlasti“ Brno*

Kytičku si na rozdíl od let minulých koupil málokdo. K tomu ještě mnoho lidí odmítlo kytičku hrubým způsobem. Děti – kdyby měl být kytičkový den teď – by snad ani znovu nešly... U nás v malém sedmitisícovém městě totiž chodí stále někdo. Jít si v poledne koupit rohlík k obědu – to je o život. Jeden, dva, tři lidé nabízejí něco. V pondělí na dětské domovy, v úterý na postižené, ve středu perníčky, ve čtvrtek se vrátí z dětských domovů. Lidé toho mají dost. Děti do toho šly s elánem, ale postupně je to i přestávalo bavit – nechat si nadávat celý den. Tak snad za rok.

Jirka-Bufales Říha PS F. L. Věka Dobruška

Pionýr na Bambiriádě 2011

Poslední květnový víkend tradičně patřil největší přehlídce volnočasových aktivit dětí a mládeže zvané Bambiriáda, která se tentokrát konala v sedmnácti městech republiky. Ve většině z nich se zapojil i Pionýr, který měl jako obvykle pro děti připravené hry a tvořivé aktivity a pro rodiče informace o celoroční činnosti oddílů a možnostech pro jejich potomky.

Z některých měst nám již dorazily zprávy, podle kterých to vypadá, že se letošní Bambiriáda vydařila, ostatně i Praha hlásila rekordní účast.

Chomutov

Bambiriáda v Chomutově se tradičně konala na Kamencovém jezeře a ani letos pionýři nechyběli. Postavili tři indiánská týpí, pionýrskou výstavu a stánek Umačkání dětmi. Kromě pionýrů z chomutovské skupiny stanovali na jezeře také Jirkovští, Libochovičtí a Ústečtí pionýři. Na podporu jsme si také zavolali pionýrského psa, který ochotně pózoval s dětmi a ještě ochotněji řádl na nafukovacích atrakcích, lanových překážkách a dokonce si sedl za volant policejního auta.

Jana Krotilová, PS Chomutov

Chomutov

Letošní již 13. ročník se odehrával v novém sportovním areálu Škodaland (u Borské přehrady). Naše krajská organizace měla zastoupení v podobě tří stánků s prezentací naší činnosti a her o odměny. Na pódiu nás zastupoval volnočasový klub při PIKOP historického šermu Avalon – www.vkavalon.cz, který nám ukázal způsob boje s meči, holemi a také bezvadnou ohnivou show. Dále nás na pódiu zastupovala taneční skupina TK Impro.

Vojtěch Horváth, PIKOP

Zlín

Rok se s rokem sešel a opět tu byla Bambiriáda. Naše skupina letos vymyslela opravdu žádaný program, a to kreslení na obličej. Nikdo nečekal, že se tato činnost bude těšit takovému zájmu, proto jsme se takřka nezastavili. Ale co, nás to bavilo! Pro čekající byl připraven doprovodný program, jako luštění bludiště nebo skládání pionýrských vlaštovek. Rodiče si mohli přečíst něco o sdružení Pionýr a zároveň o akci k roku dobrovolníka Umačkání dětmi.

I když nám počasí moc nepřálo, tak se letošní Bambiriáda vyvedla.

Jana Hirková,
PS Klubovna Čtrnáctka Zlín

Zlín

Plzeň

Každý, kdo v sobotu zavítal do krásného prostředí chebské Krajinky, se mohl seznámit s mnoha organizacemi našeho kraje. Velcí i malí si mohli něco vyrobit, zastřílet z luku, podívat se do hvězdářského dalekohledu nebo si vyzkoušet něco ze spousty nabízených atrakcí. K tomu všemu probíhala ještě taneční, hudební a jiná pódiová vystoupení.

Svůj stánek zde měla i organizace Pionýr. Jeho návštěvníci měli nejen možnost dozvědět se veškeré informace o samotné organizaci a jednotlivých skupinách v kraji, ale mohli si zahrát i zajímavé hry. Hlavně dětem bylo určeno maxipexeso, házení na plechovky, twister, skákání v pytlích nebo chození na chůdách. Ti šikovnější se dokonce mohli naučit nějaký zálesácký uzel. Největší letošní atrakcí však bylo malování na obličej. Každý se zde mohl pobavit a nikdo neodešel s prázdnou. Navíc měli všichni možnost zúčastnit se ankety v rámci projektu Umačkání dětmi.

Nezbývá než doufat, že i příští rok bude Bambiriáda stejně dobrá, aby si to ti, co letos zameškali, mohli vynahrádit. Pionýry tam určitě najdou.

Tereza Hausteinová, Pionýrská skupina
des. St. Roubala, Habartov

Plzeň

Jako každý rok se i Plzeňská krajská organizace Pionýra účastnila celorepublikové prezentační akce Bambiriáda.

Praha

Cheb

V sobotu 28. 5. 2011 se chebské podhradí rozeznělo dětským smíchem. V parku Krajinka se totiž konal již 13. ročník Bambiriády, které se už tradičně zúčastnili i pionýři Karlovarského kraje. Rok 2011 je rokem dobrovolnictví, a tak se i letošní ročník Bambiriády nesl v tomto duchu.

Cheb

Bambiriáda umačkaná dětmi

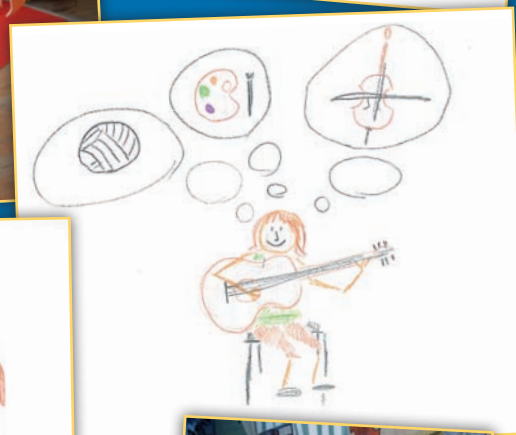
Pionýrský projekt Umačkání dětmi byl prezentován v bambiriádních městech po celé republice. Nejde však jen o zviditelnění, Bambiriáda byla především skvělou příležitostí sbírat od návštěvníků odpovědi na hlavní otázku první fáze kampaně: Jaká je nejdůležitější vlastnost dobrovolníka pracujícího s dětmi?

Ze všech stran se nám nyní scházejí desítky i stovky hlasovacích lístků. Odpovědi z nich postupně přesuneme na internet, aby bylo možné si je prohlédnout všechny pohromadě. A také nás čeká vylosování výherců věcných cen z každého bambiriádního města.

Na stánku Umačkání dětmi v Praze nám také děti kreslily, jak tráví svůj volný čas po škole (školce). Některá jejich díla byla úsměvná, jiná až překvapivě propracovaná. Posuďte sami.

Starší děti si mohly vybrat z nabídky vlastností správného vedoucího (která vzešla z internetového hlasování) a vybranými magnetickými cedulkami vyplnit místo na připravené figurině. Některé se s ní nechaly i vyfotit.

Co nás teď čeká?

V průběhu června kampaň Umačkání dětmi vstoupí do druhé fáze, ve které bude možné navrhovat konkrétní dobrovolníky, kteří pro děti dělají opravdu hodně a dobře. Znovu připomínáme, že nejde v první řadě o návrh na nějaké věčné ocenění, ale o zviditelnění a pochvalu něčí práce, o uznání veřejnosti.

Takže až budou po táborech děti a rodiče pět chválu na skvělé vedoucí, můžete jim doporučit, aby si své nadšení nenechávali pro sebe a podělili se o něj na internetu.

Vše bude uzavřeno společenským večerem na Mezinárodní den dobrovolníků – 5. 12. 2011.

Další podrobnosti se dočtete i v Mozaice Pionýra, ale jestli chcete mít opravdu aktuální informace, otevřete si čas od času web projektu – www.umackanidetmi.cz – a sledujte nás na Facebooku a Twitteru.

www.umackanidetmi.cz

8 | sami o sobě

Sami o sobě

Školení zdravotníků

Kopřivnice

Na víkendovém školení zdravotníků v Brně jsme strávili dva celé víkendy. Z naší skupiny se zúčastnili čtyři stateční (Václav Majkus, Gabriela Seibertová, Stanislav Hlupík a Aneta Janáčková), celkově nás tam bylo okolo 25 členů.

První víkend se uskutečnil 1. až 3. dubna. V pátek, jsme na poslední chvíli domlouvali nutné informace a poté jsme se rozjeli směr Brno. Když jsme k večeru dojeli na místo, ještě jsme absolvovali dvouhodinovou hygienu. Druhý den jsme se vydali zpět na základní školu, kde jsme celou sobotu a neděli strávili při první pomoci. Při volných chvílích jsme si zašli na jídlo, popřípadě večer třeba do čajovny.

Druhý víkend 15. až 17. dubna byl o dost náročnější než první. Po dlouhé cestě jsme přijeli rovnou do přednášky anatomie. Po jejím skončení jsme se vydali do víru velkoměsta.

V sobotu následoval nejnáročnější úkol celého školení. Museli jsme absolvovat záchranářský kurz. Takže jsme se po obědě (pro některé hodně vydatném) vydali na bazén, kde jsme plavali celé tři hodiny. Naučili jsme se, jak správně uchytit tonoucího, jak ho odtáhnout a vytáhnout z vody. Všechno jsme si nejenom řekli, ale také vyzkoušeli. Na závěrečnou zkoušku jsme každý museli jednoho tonoucího vytáhnout z vody. Pro některé z nás to bylo velmi náročné. Když nás pan školící konečně propustil, všichni jsme si s radostí oddychli.

V neděli už nás jen čekala poslední přednáška z hygieny a péče o nemocné.

Napsali jsme test, a pak jsme jeden po druhém byli ústně a prakticky přezkoušeni z první pomoci a z hygieny. Všichni jsme to úspěšně zvládli, dostali certifikát a huráááá domů...)

Školení se nám všem moc líbilo, nabrali jsme spoustu nových informací a taky plno zážitků.

Gabriela Seibertová, PS Kopřivnice

Tonoucí se brady chytá.

S Pionýrem za poznáním i zábavou

Sušice

Dne 23. dubna jsme se jako každý rok vydali s našimi členy i širokou veřejností na jarní výpravu. Po zjištění, že mnoho dětí i dospělých ze Sušice nezná ani zlomek krás v okolí, jsme se rozhodli navštívit tentokrát tři kopce: Andělíček, Kalich a Svatobor.

Po poměrně dlouhých přípravách se vše povedlo a na každém z kopců ráno stály naše hlídky. Samozřejmě jako vždy jsme měli připraveno mnoho různých aktivit pro pobavení dětí i dospělých. Andělíček byl určen převážně našim nejmladším obyvatelům, protože výstup na něj je poměrně snadný. Zde si děti mohly vyzkoušet tradiční dnes již zapomenuté velikonoční hry jako například české závody v koulení vajíček nebo hru pocházející z Irska o nalézání ptačích hnízd. Byla zde také možnost opečení vlastních vuřtů.

Další možnou variantou byl Kalich. Vzhledem k jeho historii jsme se rozhodli zaměřit se na Jana Žižku. Účastníci museli splnit několik různých úkolů, aby dokázali, že by z nich byli dobří vojáci. O co tedy šlo? Najít v sobě dostatek rovnováhy pro jízdu na koni, dostatek přesnosti pro střelbu a také houževnatost pro zdolávání nesnází.

Nejnáročnější cesta určená starším dětem a dospělým vedla po stezce na Svatobor. Zde si mohl každý projít cestou po fáborcích, splnit pár úkolů či naučit se plést pomláčku. I tady si účastníci mohli opět vlastní vuřty, závěrem pak bezplatně vystoupit na rozhlednu, najít 10 známých míst a potěšit se pohledem na krásnou Šumavu, protože počasí našemu výletu více než přálo.

Samozřejmě, že na každém kopci na děti i dospělé čekala za splnění úkolů sladká odměna, ale také letos prvně ručně malované pamětní listy se zdoláním kopcem. Vzhledem k více než 150 účastníkům si myslím, že akce se zdařila nad naše očekávání. No a odměna pro pořadatele? Rozzářené pohledy dětí a spokojené úsměvy rodičů nás zahřály u srdíček. Rádi bychom poděkovali městu Sušice za poskytnutí finančního příspěvku a také všem, kteří se akce zúčastnili.

Hana Čubová, Pionýrská skupina Otava Sušice

Všechno nejlepší!

- 9. 6. slaví své 50. narozeniny Jaroslava Bejšovcová z PS Ivanovice na Hané (Jihomoravská KOP).
- 12. 6. slaví své 70. narozeniny Ludmila Laštovková 3. PS Louny (Ústecká KOP).
- 21. 6. slaví své 55. narozeniny Věra Halamíčková z PS Přátelství (KOP Královéhradeckého kraje).
- 23. 6. slaví své 60. narozeniny Bohumíra Šrámková za PS Butovická (Moravskoslezská KOP).

Přejeme vše nejlepší do dalších let a hezky prožité prázdniny.

Hollywood ovládl i Svitavské Pionýry

Svitavy

Pionýrská skupina Vysočina uskutečnila dne 23. 4. 2011. od 19.00 v sále svitavské Fabriky Večírek filmových hvězd.

Po našem koberci slávy se prošli například Paris Hilton, Rihanna, Rodina Adamsových, Fantomas a další významné osobnosti. Dokonce se tu ukázal i král Rock „n“ Rollu Elvis Presley a páni X a Y ze známé české pohádky Šíleně smutná princezna.

Během večírku nás čekalo nespočetně moc překvapení. Latinsko-americkými tanci nás provedli Michal Trunečka a Anežka Víšková, Michal a Lenka Petřelovi, Radim Petřel a Lenka Dudová. Přišly i „princezny z Hořtic“ v podání dojiček ze Svitav. Toto vystoupení nacvičily děti z oddílu Správného táborníka pod vedením Alči Petřelové.

Po celý krásný večer nám k tomu hrála skupina ABC Boskovice. Děkujeme všem, kteří se této akce zúčastnili a přiložili ruce k dílu... Těšíme se na další společné akce...)

Lenka Dudová, PS Vysočina

Zakládáme JZD

aneb jak také může vypadat pionýrská akce

Vše začalo jako obvykle tím, že jsme na schůzce dostali zvadla na víkendovou akci. Již samotný název akce „A to kuře krákoře, běhá po dvoře“ vypovídá o tom, jak je akce motivována. Měli se z nás stát členové JZD, kteří chovají dobytek a jiná zvířata.

Nastal den „D“, kdy jsme dorazili do klubovny a rozdělili se do čtyř družin. Každá družina reprezentovala jedno JZD, které jsme měli nějak nevhodně pojmenovat. Po chvíli jsme se představili jako JZD Vidlákův, JZD U tří prasat, JZD Rudé vidle a JZD Kvítek. Celý páteční večer jsme zápolili v různých soutěžích a testech, které prověřovaly naše znalosti z říše zvířat. A to jsme ještě netušili, co nás čeká v sobotu...

...začíná se rozednívat a klubovna ožívá nevhodním ruchem. Získáváme první výnosy z našich chovů zvířat. Balíme proviant, snídáme, dostáváme GPS souřadnice a nezvykle brzy vyrážíme směr „Statek“. Nikdo netuší, kam nás souřadnice zavedou, uklidňuje nás snad jen nízký počet kilometrů, který nám GPS navigace ukazuje. Cestou fotíme kytičky a chráníme svá vajíčka, která jsme obdrželi. Změna plánu – slepice chovat nebudeme, vajíčka dostávají zabrat.

Po příchodu na opravdový statek (oni to ti vedoucí asi opravdu mysleli vážně) nás vítá hospodář, z chléva na nás zvědavě pokukuje býk, chrochtají prasata, mečí kozy s kůzlem a nad hlavou nám

létají holubi (nikoliv ti pečení). V kurníku spokojeně hřadují slepice a venku pobíhají „turbo“ ovce.

Po úvodním přivítání našich spřátelených JZD se od hospodáře dozvídáme, jaká práce na nás čeká. O kydání hnoje je kupodivu nejmenší zájem a tak vybíráme dva „dobrovolníky“, kteří se nakonec do práce vrhají s potřebným nasazením. Starší holky objevují kouzlo dřevěných necek a praní na valše. Hospodář jim donáší zašpiněné prádlo z posledních zabíjačky, 20 let staré mýdlo :-)) a nechává jim volné pole působnosti. Vzhledem k tomu, že je zapotřebí teplá voda, musí si nejdříve nasekat třísky a zatopit pod kotlem. Holky jsou šikovné a vše bez problému zvládají. Mrňouskové dostávají kbelíky a jako malí šikovní mravenečci nosí obilí, které je následně šrotováno. Ejhle, ani obilí pěstovat nebudeme, zjišťujeme poté, co alergici rychle utíkají nadýchat se čerstvého vzduchu.

Volný čas využíváme k prohlídce statku, někteří se kamarádí s býkem, s některými se kamarádí býk sám. Hladíme si kůzle, sbíráme vajíčka z kurníku, pozorujeme nenasytá prasata. Máme možnost si vlastnoručně vyzkoušet máselnici, starý trakař a prohlédnout si zastaralé nářadí a nástroje, které se kdysi na statku používaly naprosto běžně.

Když je práce hotova, přijíždí místní dobrovolní hasiči a my si zkusíme stříkat s hasičskými hadicemi. Nakonec jsou samozřejmě nejvíce zmáchaní ti nejstarší, takže v nejlepším končíme, loučíme se na statku a vydáváme se k místnímu rybníku, kde máme povolení rybařit a opékat vuřty.

Každé JZD si vyrábí pytláčku a napjatě čeká, zda se jim podaří něco ulovit. O kousek dál sedí hospodář a tahá jednu rybu za druhou. Nakonec i my máme štěstí a podaří se nám vytáhnout sem tam kapra, okouna, či běličku.

Vuřty jsou opečené, ryby zpět v rybníce, ohniště uklizené, a my pokračujeme dále. Výprava totiž ještě není u konce. Opět dostáváme souřadnice s atraktivním názvem „trampolína“, a tak vyrážíme vstříc dalším zážitkům. Tentokrát nás čeká delší cesta nežli ráno, ale sluníčko svítí, fouká svěží vánek a nám je fajn. V Rasoškách zjišťujeme, že nám došla voda, tak jdeme zkusit štěstí k místním obyvatelům. Osvěženi

pokračujeme dál, držíme se navigace, která určuje směr našeho putování. Naše kroky nás vedou do další vesnice s názvem Starý Ples, která je od klubovny „co by kamenem dohodil a zbytek došel pěšky“. S úlevou docházíme k místnímu posezení u Kalendů, kde je pro nás na zahradě připravené občerstvení a večere. Opékáme uzené, sluníme se na trávě, hrajeme hry a skáče na trampolíně. Opravdu povedený konec dne. Do klubovny se vracíme k večeru. Pomalu se stmívá, proto pácháme hygienu, píšeme článek do místního tisku a těšíme se, až zalezeme do spacáku. Na dobrou noc si ještě pouštíme pohádku s tematikou zvířat na statku.

V neděli ráno nás ze spacáků tahají sluneční paprsky a vůně snídaně. Kontrolujeme náš chov zvěře a přemýšlíme, co ještě nakoupit, abychom měli maximální výnosy. Po snídani se seznamujeme s novou aktivitou, které se v oddíle budeme věnovat, a tou je geocaching, hra na pomezí sportu a turistiky. Díváme se na instruktážní film a poté ihned vyrážíme do terénu si svou první „kešku“ odlovit. Vzhledem k nutnosti utajení míst ukrytých „kešek“ se tu více o tom nebudeme rozepisovat, každopádně se jedná o zajímavou aktivitu, které se jistě v budoucnu budeme chtít věnovat více. Víkendovou akci zakončujeme obědem v místní restauraci a poté ještě v klubovně vyhodnocujeme úspěchy jednotlivých JZD. Domů odcházíme příjemně unaveni se spoustou zážitků a získaných zkušeností.

Pionýrská skupina Za Vodou Josefov

Daj-li či nedaj-li medajli?

Když už Rada ministrů Evropské unie vyhlásí rok 2011 jako Evropský rok dobrovolnictví (ERD) pro všechny členské země, pak to opravdu něco znamená! V Pionýru dostal ERD milou verzi, zaměřenou na děti a ty, kteří s nimi a pro ně pracují – Umačkání dětmi! Těžko říci, zda to pomůže, aby se například sdělovací prostředky začaly zajímat o lidi, kteří po léta vedou dětské kolektivy, organizují pro děti mnoho aktivit, letní tábory, soutěže a hry, a dělají to o svém volnu a bez nároku na finanční či jakoukoli jinou odměnu.

A nejde jen o televizi, rozhlas, tisk, kde by si toho mohli a měli všimnout. Jde vlastně o každého, ať jsou to rodiče, učitelé, radnice, až po různé instituce i podniky a společnosti. Tam všude by se mohlo a mělo dobrovolnictví ve prospěch dětské generace objevovat i oceňovat.

Já vím, že v Pionýru by se sotva kde našel člověk, který tu děti vede kvůli nějakému osobnímu prospěchu a slávě. Právě tak i v jiných sdruženích a organizacích pro děti. A přece by je potěšilo a posílilo i malé ocenění či poděkování – dopis, diplom, ba i ta medaile či plaketa nebo jiná forma. Povzbudí však i zpráva či fotka v novinách, minutka v televizi nebo rozhlasu.

Podstatné však bude i to, aby dobrovolnictví nebylo jen aktivitou jednoho roku, ale součástí našeho života. Řekl bych, že k tomu má Pionýr dobře našlápnuto!

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Terénní štafeta

je soutěžní hra pro 4 až 6 členné družiny. Podle věku a zdatnosti soutěžících vyberte v terénu (např. v okolí tábora) trať, která by měla být co nejpestřejší – pěšina, cesta, stezka, přes potok s brodem, lesem, mezi keři, stoupání atp. Dobře ji vyznačte a rozdělte na úseky po 50 až 100 metrech (opět podle věku a zdatnosti dětí), kde budou předávací body.

Družina rozmístí své členy na určené úseky, kde každý vyčká, až přiběhne ten, který nese štafetu, převezme ji a běží k dalšímu běžci. Na předávacích místech mohou být členové všech zúčastněných štafet, kteří povzbuzují přibíhající. Také tu jsou organizátoři, kteří budou dbát na řádný průběh předání!

Štafetu zpestříte tím, že poslové nesou skutečnou zprávu, například s úkolem, který družina splní po ukončení závodu. Hodnotíte pak nejen čas štafety, ale i splnění úkolu či zadání.

Běžec

Umačkání s překvapením

S tím překvapením to bylo vlastně dvojnásobné. Poprvé, že jsme byli s Míšou pozváni na radnici a s námi ještě několik dalších občanů, o nichž víme, že také vedou děti ve Skautu a u Tomíků i v Sokole a ještě někde. Pan starosta s dalšími zastupiteli nám poděkoval za práci s dětmi a přidal Pamětní plaketu městské části. Prý dodatečně ke Dnu dětí! – zažertoval.

Inu, jak už jsem poznamenal, když jsme chystali akci Veselé hřiště, s novým vedením se po komunálních volbách na radnici leccos změnilo – a dobře tak.

Druhé překvapení jsme zažili při odchodu z radnice! Venku nás čekalo celé osazenstvo oddílu Plameňáci a opravdu nás málem umačkali! Hoblům jsme však neušli. Vzbudili jsme tak pozornost kolemjdoucích, ale stačilo pár slov a dostalo se nám dokonce pár gratulací i od neznámých lidí.

Zajímalo nás, jak na to ti naši vykukové přišli. Inu, i v tomto případě platí, že u nás se nic neutají! Jedna pracovnice z radnice se zmínila mamince naší instruktorky Elís, co se chystá, a ta to zatepla vypověděla dalším inčům, Páťovi a Robinovi. Tahle trojka pak nevěděla nic lepšího, než zorganizovat tajnou spojovačku a sezvat celý oddíl před radnici. Dokonce utajeně stáli za rohem, abychom je neviděli, když jsme tam šli! Stálo tam s nimi dokonce i pár spolužáků, kteří se rovněž o jejich vítačce dozvěděli a šli se ze zvědavosti podívat.

A závěr? Možná se z nich dva tři přijdou podívat na oddílovku. Kdoví! Na tábor by se ještě vešli...

Jo, a ta spojovačka? No to je náš jednoduchý organizační systém pro mimořádné svolávání pomocí esemesek a mejlů. Takový pavouk, kdo koho zve, když je nečekaný fofr a mimořádk, jako dneska.

Vidíte, už zase nějaká ta naše zkratka, slovíčko, kterému hned každý neporozumí. Tak bezva prázdniny! To vám přeji se všemi plameňáky

oddílák Boubín a zástupkyně Miša

Robin a Páťa – „Málem umačkání“

KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEPP
PIŠE: V. TOMAN – HADŽI

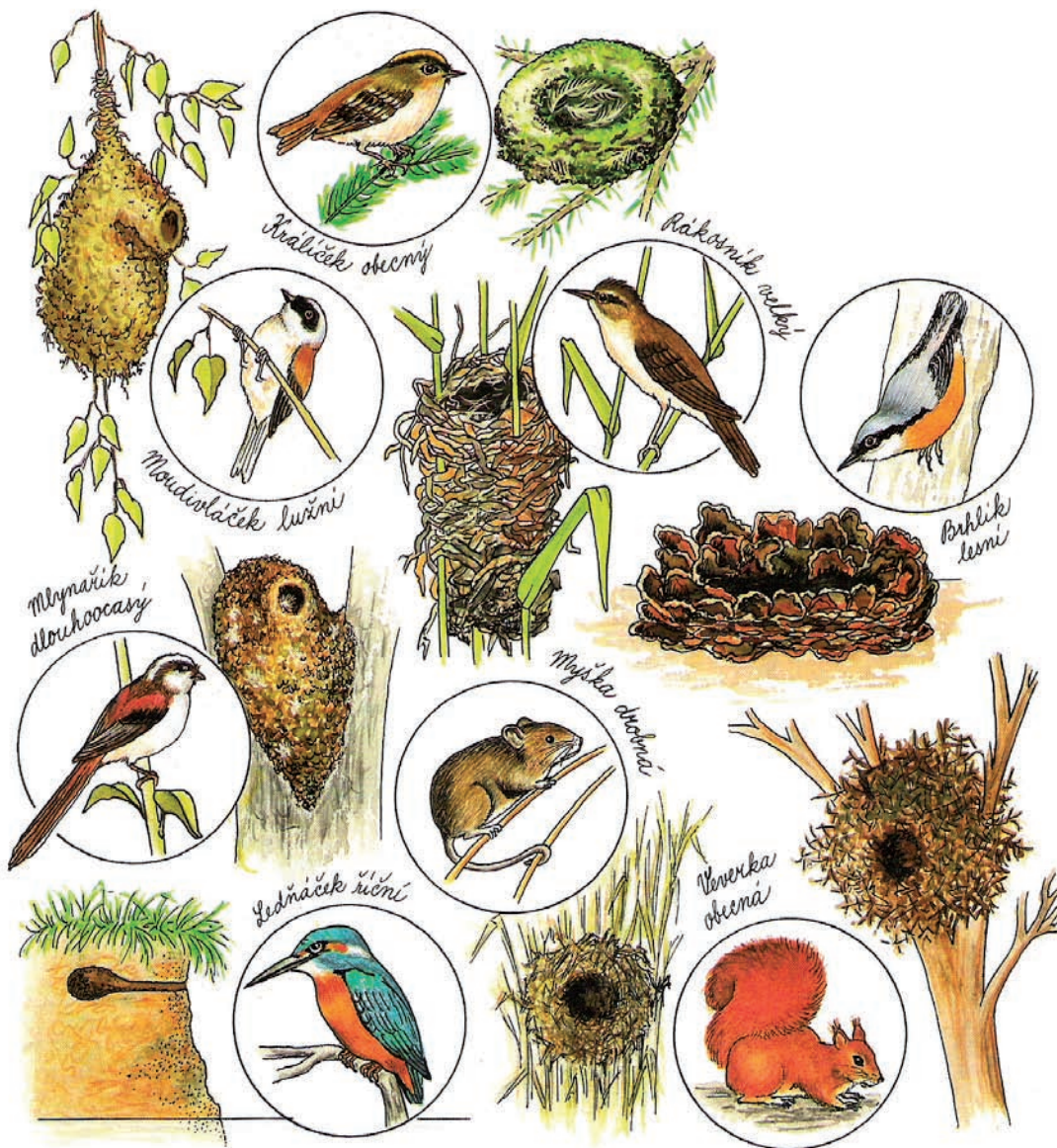

NA-VY-PO

čili soutěž na léto!

Až se k vám dostane toto číslo Mozaiky, budou už vaše přípravy na léto (aspoň doufám) dokončeny! A tak si jen přibalte navíc námět, který může obohatit váš táborový i puťácký program, nebo dá dětem námět pro dny, které budou trávit s rodiči nebo s partou kamarádů.

NAjděte – VYfotěte a POšlete snímek ptáčků či zvířecí kolébky!

Chce to samozřejmě chodit přírodou s otevřenými očima a připraveným foťákem! Stačí se podívat na z hlíny ulepené vlaštovčí hnízdo, abyste ocenili, jaký je to mistrovský kousek! Můžete však najít dokonalejší stavby překvapivých tvarů na neobvyklých místech. Kolik tady je zajímavých konstrukcí i stavebního materiálu a umístění k tomu! Staví si je ptáci, ale i malá zvířátka. I stavební materiál stojí za pozornost: traviny, mech a lišejníky, šupiny šišek, kůra, peří, nebo naopak „tunel“ leďňáčka v kolmém břehu. Jen se podívejte na kresbu, kterou jsme vybrali z **Velké knihy Strážců** (Nakladatelství Jihočeských tiskáren, Č. Budějovice, 1991).

Každý váš snímek by měl mít popisku, ve které uvedete nejen jméno a věk autora, ale i místo, kde byl pořízen (včetně data) a jakým aparátem. Důležité pak je i určení, komu hnízdo patří. Pokud to ne zjistíte přesně, uveďte aspoň domněnku, že jde asi o... Tak dobré oko i fotomušku!

Kromě toho, že fotky budou památkou pro vás, můžete je poslat do Mozaiky (mozaika@pionyr.cz) nebo ty nejpovedenější přihlásit do soutěže Clona (oblast film, foto, video Pionýrského Sedmikvítku).

Peče se to, peče aneb „Klíčení“ – další etapa

Začátkem června vstoupil projekt „Klíčení“ do nového úseku. Z období přípravného se posunul do stadia zkušebního. Čtyři nové výchovné projekty se přesouvají do pionýrských oddílů k vyzkoušení. Na výročním zasedání Pionýra, ale též v Mozaice Pionýra se postupně představily všechny čtyři odborné týmy, které v letošním pionýrském roce pracovaly na návrzích výchovných projektů. První červnový víkend byl okamžikem, kdy se obecná příprava posunula do konkrétního zkušební.

klíčení
ROSTEME S DĚTMI

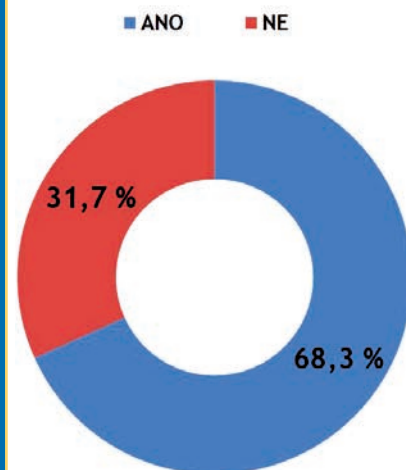

Na základnách Espero a Jizera se setkali členové vedení odborných týmů, členové Výkonného výboru ČRP a zástupci více než dvaceti pionýrských oddílů a skupin z republiky, aby se poradili, jak společně postoupit v „Klíčení“ o potřebný krok dál. Celý víkend byl věnován představení jednotlivých programů a diskusi nad postupy, jak nejen naplnit literu projektu, ale prokázat, že je zcela propojen s děním v oddílech. Byla to příprava na rok práce – neboť nový pionýrský rok bude věnován ozkoušení vymyšleného, dopracování, připomínkování, dotváření ve spolupráci oddílů, jejich vedoucích a autorů jednotlivých programů. Potěšitelné je, že velký zájem byl o ověřování projektů pro kmenové věkové oblasti: mladší školní věk a starší školní věk.

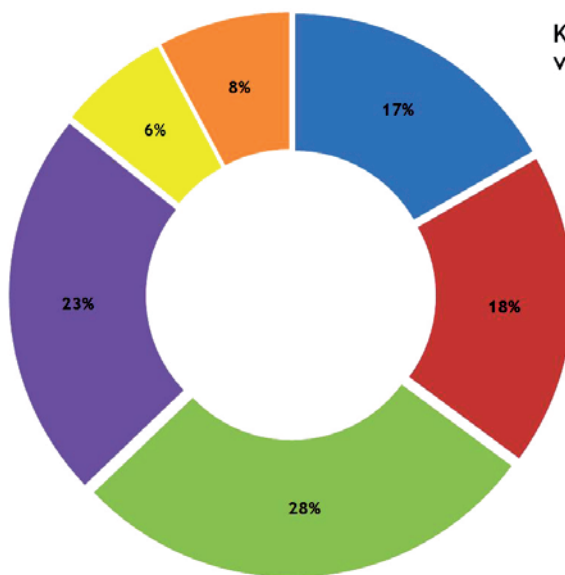

Přesun „Klíčení“ i do oddílů přinesl kromě tradičních bludů (jde jen o pračku na peníze, je jen pro vyvolené a jiné podobné hlášky) i dotazy, proč zrovna tihle vedoucí a tyto oddíly? Odpověď je prostinká: protože řekli ano. Když jsme na jaře předlošského a (opakovaně) loňského roku oslovovali vedoucí s nabídkou spolupráce – byli to právě oni, kdo se přihlásili. Jestli jsou to „vyvolení“, nevím, ale šli pionýrsky do určitého rizika a vědí, že je čeká asi více práce než v jiných letech. Ne proto, že připravené projekty jsou extrémně náročné (a drahé), naopak – vycházejí z dění v oddílech a na skupinách, v tom totiž jistě není. Ale vedoucí čeká zpracování odezvy: připomínek, podnětů a to je nesporná práce navíc. Spíše než o „vyvolené“ jde o ty, kteří se nebojí odpovědné a soustavné práce navíc...

Zajímají vedoucího tvé problémy?

Které činnosti by ses chtěl věnovat v oddíle?

jiné nejvíce zahrnují:

počítače
míčové hry
plavání
tancování
tábornictví
hry (obecně)

Tvůrci programů mají ovšem za to, že právě tohle je příležitost, jak ověřit připravené – kde je laťka nastavena nízko, kde příliš vysoko. Jsme přesvědčeni, že zpracovatelé projektů vyšli z dění na pionýrských skupinách a v oddílech, využili výsledky nejrozsáhlejšího průzkumu, který jsme (jako Pionýr) dělali, a to mezi dětmi, vedoucími i například učiteli.

Závěrem je proto potřebné zdůraznit: projekt „Klíčení“ se přesouvá tam, odkud byl inspirován – do oddílů a pionýrských skupin. A je otevřený i širší spolupráci s mnoha dalšími členy Mozaiky Pionýra. Proto se za „Klíčení“ neloučíme, naopak, říkáme na shledanou v září! I u vás si můžete zasadit svoji fazol! *Martin*

Klíčení 15+

S blížícími se prázdninami se také blíží doba, kdy se bude ověřovat, jak předávat materiál, na základě kterého budou následující školní rok se svými pionýry pracovat. Všechny odborné týmy se teď intenzivně věnují projektu Klíčení a pracují na posledních úpravách, přičemž náš tým pro věkovou kategorii 15+ není výjimkou.

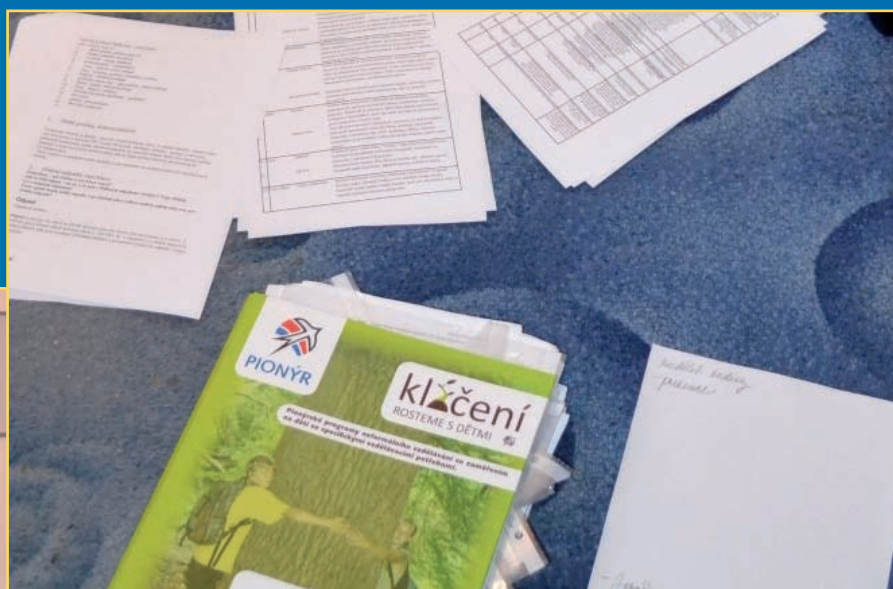
A jak bude tedy metodika pro kategorii 15+ vypadat? Hned v úvodu lze najít informace vztahující se k dané věkové kategorii a samozřejmě informace pro oddílového vedoucího, který bude s metodikou pracovat. Jak již bylo mnohokrát napsáno i řečeno, aktivity budou v pěti oblastech – příroda, člověk a společnost, sport, technika a umění. Aktivity v metodice pro věkovou kategorii 15+ jsou také členěny podle sedmi pionýrských ideálů. Každý ideál představuje jednu planetu, na kterých se budou aktivity z jednotlivých oblastí odehrávat. Čeká nás tedy putování z planety na planetu, jež je propojeno legendou, neboli příběhem, který, jak doufáme, zaujme. Pokud si ale myslíte, že sedmou planetou vše končí, tak se pletete. Čeká nás ještě planeta osmá, taky začínající na v Pionýru oblíbené „P“ s názvem Pionýr. Na této planetě pak celý příběh vyvrcholí.

Pro ty, kteří budou chtít využít metodiku jen z části, nebo by si chtěli jednotlivé aktivity zapracovat do vlastních akcí či táborů, je metodika současně zpracována tak, že jednotlivé části lze od sebe oddělit a využít je bez našeho příběhu a v jakémkoli pořadí. Metodika pro 15+ žádného oddílového vedoucího nezavazuje k jejímu použití v celém rozsahu. Vše záleží na oddílovém vedoucímu, který bude s metodikou chtít pracovat, její variabilita to zcela umožňuje. Oddílovému vedoucímu se dostane do rukou materiál, který bude současně obsahovat „návod“, jak pracovat s mládeží nějak problémovou.

A na jaké aktivity se můžete těšit? Snažili jsme se, aby výběr aktivit byl pestrý, neokoukaný a zároveň pro danou věkovou kategorii zajímavý. Aby aktivity účastníky bavily, aby se

zamysleli nad jejich cílem či významem, něco si z nich odnesli a v neposlední řadě, aby v dané partě lidí utužovaly vztahy. Snažili jsme se tedy co nejvíce podpořit „týmového ducha“, který je tak zdravý pro Pionýr ve věku 15+ a pro jeho aktivní členy. Např. v oblasti příroda jsou aktivity na jednotlivých planetách zaměřeny na vodní zdroje, na ovzduší, ochranu stromů, dobrovolnictví nebo na to, jak zacházet s odpady. Jde o běžné věci ze života, u kterých by si lidé ve věku nad 15 let měli uvědomovat i širší souvislosti a podle toho se pak chovat. To je také jeden z cílů naší práce.

Kromě společných zážitků a pobavení čekají z každé planety na účastníky buttony (placky se speciálním znakem planety), kterými si mohou zkrášlit nyní populární kšiltovku. Volili jsme tento systém hodnocení účastníků v rámci naší části proto, že v této věkové kategorii již ve vztahu k současnému trendu mezi mladými nelze očekávat, že by aktivně vyplňovali pracovní listy z každé aktivity a lepili či kreslili obrázky.

Tým 15+

Antikoncepce

S posledním číslem tohoto ročníku *Mozaiky* končí i seriál „Nedejte se zaskočít“, který se zabýval tématem sexuální výchovy. To je v našem zpravodaji jistě neobvyklé, přesto věříme, že informace, jež jsme čerpali z metodické publikace „Sexuální výchova – vybraná témata“, pro vás mohly být přinejmenším zajímavé, v některých případech i užitečné. Pro závěrečný díl jsme vybrali „praktické“ téma antikoncepce. Nechceme, aby v předtáborovém čase působilo jakkoli návodně. Nicméně (jako v předchozích případech), když se výrostci začnou ptát, je jistě lepší vědět a umět na dotazy odpovídat – nebo aspoň mít po ruce něco, co si mohou přečíst...

Antikoncepce a potraty jsou ve všech zemích světa veličiny nepřímo úměrné a jejich vzájemný poměr je mírou kulturní vyspělosti společnosti. Vyspělé země mají umělých potratů málo, zato se právem chlubí velkým počtem uživatelů spolehlivých antikoncepčních metod. Mezi ně patří také Česká republika.

Za posledních 15 let poklesl u nás počet umělých potratů o více než 70 % a několikanásobně se zvýšilo užívání antikoncepce. Interrupce (potrat) je považována pouze za nouzové řešení, představuje záchrannou brzdu ve výjimečných situacích selhání antikoncepce, při vážných nemocech nebo u případů znásilnění.

Antikoncepce je souhrnný název pro metody, které způsobují dočasnou ztrátu schopnosti oplodnění, a brání tak vzniku neplánovaného těhotenství. Obecně ji rozdělujeme do dvou skupin – hormonální a nehormonální.

Hormonální antikoncepce

Pilulka – antikoncepce, která se polyká (každý den):

Pilulky patří k nejspolehlivějším antikoncepčním metodám – ovšem pouze při pravidelném užívání. Pilulky většinou obsahují kombinaci estrogenu a gestagenu. Brání dozrání vajíčka (ovulaci), snižují propustnost hlenu děložního hrdla pro spermie a zabraňují případnému uchycení oplodněného vajíčka v děloze.

V současné době obsahují kombinované pilulky mnohem menší množství hormonů než v minulosti. Tím je dosaženo minimalizace rizika vedlejších účinků při zachování vysoké spolehlivosti.

Pilulky se musí užívat pravidelně každý den – zpoždění 12 a více hodin může znamenat riziko selhání.

Většina pilulek se užívá po dobu 21 dnů. V následující sedmidenní přestávce bez tablet dochází ke krvácení – i v tomto týdnu trvá ochrana před těhotenstvím.

Některé přípravky jsou k dispozici i v balení s 28 tabletami – posledních

7 tablet je bez hormonů (aby byla snížena pravděpodobnost zapomenutí kolem sedmidenní přestávky).

Náplast – antikoncepce, která se lepí (jednou týdně):

Antikoncepční náplast je stejně bezpečná a spolehlivá jako pilulka a nemusí se brát každý den. Náplast uvolňuje nepřetržitě 24 hodin denně hormony (estrogen a gestagen), které se do krve dostávají přímo přes kůži. Může být nalepena na hýždě, břicho, ramena či horní část zad. Vždy ve stejný den v týdnu se náplast vymění. Po třech týdnech s náplastí následuje jeden týden bez náplasti, ve kterém by mělo dojít ke krvácení.

V případě zapomenutí výměny náplasti je antikoncepční spolehlivost zachována ještě dalších 48 hodin. Mechanismus účinku na organismus ženy je stejný jako u pilulek.

Podkožní tyčinka (implantát) – antikoncepce pod kůží s gestagenem (na 3 roky):

Antikoncepční tyčinku umístí lékař pod kůži na vnitřní stranu paže. Tyčinka trvale uvolňuje po dobu 3 let malé dávky gestagenů potřebné k potlačení ovulace a změně kvality hlenu děložního hrdla.

Hormonální implantát neobsahuje žádné estrogény. Menstruační cyklus u žen s podkožním implantátem je většinou nepravidelný nebo krvácení úplně vymizí.

Poševní kroužek – antikoncepce, která se zavádí do pochvy (na 3 týdny): Pružný kroužek se podobně jako tampon zavede do zadní části pochvy, která nemá nervová vlákna přenášející do mozku informace o kontaktu stěny poševní s cizím tělískem. Proto správně zavedený kroužek ženu netlačí a při pohlavním styku nevadí. V pochvě je kroužek ponechán 3 týdny a po celou dobu se z něj uvolňují velmi malé dávky estrogenu a gestagenu.

Mechanismus účinku je stejný jako u pilulek nebo náplasti. Po třech

týdnech se kroužek z pochvy snadno vytáhne a nový se zavádí až za sedm dnů. V této týdenní přestávce by mělo dojít k zahájení menstruačního krvácení.

Nehormonální antikoncepce

Kondom – bariérová antikoncepce: Kondom neboli prezervativ je jediná v současnosti skutečně účinná ochrana pro muže.

Velmi tenká latexová nebo jiná membrána, která se přetáhne přes penis, zabraňuje průniku spermií do dělohy. Proto se řadí k takzvaným bariérovým metodám. Jakékoliv poškození kondomu však výrazně snižuje jeho ochranný účinek.

Kondom použitý po celou dobu soulože může snižovat riziko přenosu sexuálně přenosných infekcí včetně přenosu viru HIV. Nesmí se používat v kombinaci s mastnými látkami (masti, oleje), ale výhodná je jeho kombinace se spermicidy (viz níže).

Má-li chránit uživatele před infekcí a ženu před otěhotněním, je třeba ho nasadit před proniknutím penisu do pochvy, nikoliv až během pohlavního styku před ejakulací. Mnoho mužů již během pohlavního styku vylučuje malé množství spermií a k oplodnění stačí jedna jediná!

Spermicidy – chemická antikoncepce v čípku nebo krému:

K nejjednodušším metodám ochrany patří kromě těch bariérových rovněž různé chemické prostředky. V současnosti jsou u nás k dispozici spermicidní látky ve formě poševních čípků, pěn nebo krémů. Aplikují se do pochvy před každým pohlavním stykem (přesně podle instrukcí v příbalovém letáku). Způsobí znehybnění spermií a na ženu nemají žádný škodlivý vliv. Mohou snižovat riziko přenosu sexuálně přenosných infekcí.

Zdroj:

Sexuální výchova – vybraná témata
3. *Ochrana reprodukčního zdraví mladistvých*
Doc. MUDr. Vít Unzeitig, CSc.

Spartakovští Poutníci

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly II/10

Se Spartakovci jsem se setkal už koncem 80. let minulého století jako reportér Mladého světa. V tehdy nejčtenějším týdeníku bylo zvykem, ba povinností, psát hlavně o jevech, věcech, lidech i spolcích neobyčejných. A brněnská PS Spartakovci, sídlící pod tehdy Hybešovou, nyní opět Kraví horou nepochybně neobyčejná byla. Jak tím, že se nevázala na systém skupina = škola, oddíl = třída, tak tím, že oddíly byly různověké a scházely se v nich děti se zájmem o tábornictví. Jejich tehdejší vedoucí mi vyprávěli o asi sedmdesátileté bábince, stále přespávající pod stanem i o vlastním vynálezu: patrových podsadových stanech, kam se vešli v pohodě čtyři táborníci. Ale hlavně o tom, že své pionýrství nevidí v oficiálních akcích, ale hlavně ve výchově ke správnému vztahu k lidem, k přírodě a k životu v ní. V podstatě se hlásili, byť nepřímou, neb se to nesmělo, k Setonovským idejím Lesní moudrosti, ale i k tradicím předválečných Spartakových skautů práce. A tak mne potěšilo, když jsem Spartakovce našel i po mnoha letech v seznamu jihomoravských PS a jejich oddíl Poutníci i mezi brněnskými Pionýrskými táborníckými oddíly (SPTO).

Tábor 2010

Něco z historie

Poutníci vznikli v roce 1987 ještě pod pionýrskou skupinou Letka. Po třech úspěšných letech oddíl přešel pod skupinu Spartakovci. Podle záznamu zakládajících oddílů SPTO z roku 1990, jsou zde Spartakovci zastoupeni třemi oddíly – 1. PTO Severka, 2. PTO Poutníci, 3. PTO Orion. V současnosti je v oddíle Poutníci a vlastně na celé PS necelá padesátka dětí, osm instruktorů a okolo 15 vedoucích.

„Nejzávažnější problémy nám nastaly na konci devadesátých let. Poutníci přišli o klubovnu ve sklepě pod budovou školní družiny, proto přesídlili do skupinové budovy v Líšni, kde měl schůzky i oddíl Orion. Smůla nás však neopustila a tato budova opakovaně vyhořela. Pokusy o její obnovu nevyšly a proto Poutníci i Orion našli své klubovny jinde. Další problém přišel s počátkem nového tisíciletí, kdy dorostli současní členové do věku instruktorů a vedoucích,“ vzpomíná vydoucí Poutníků Jirka Balej. „Nové děti se nám nedařilo nabrat i díky nově vznikajícím centrům volného času a širokému spektru aktivit, jež nabízí.

Z úklidu Stranské skály

Nám se nakonec podařilo zaujmout a získat svou stálou členskou základnu, která se v současné době sama rozrůstá díky své dobré pověsti. Oddíl Orion se to bohužel nepovedlo, a proto v roce 2005 ukončil svoji činnost, jeho vedoucí se však přidali k nám a stále na skupině pracují,“ dodává. „Většina současných vedoucích studuje a i díky tomu mají na oddíl dostatek času. Postupem času však končí studia a nastupují do práce. S tím souvisí i jejich menší zapojení do oddílových aktivit,“ stěžuje si Jirka, ale i upřesňuje: „Nyní ale proto máme ve svých řadách geodeta, pedagožku volného času, učitelku a pracovníci zemědělské a potravinářské inspekce...“

Velikonoce 2011

Současnost

Kdo byl Spartakus snad není nutné vysvětlovat. Připomeňme si jen, že to byl vůdce největší vzpoury otroků ve starověkém Římě. Má ale název PS Spartakovci nějakou souvislost s levicovými Spartakovými skauty práce z dob první republiky? „Vzhledem k zásadám činnosti SPTO, bych řekl, že ano,“ říká Jirka Balej a cituje: „Je tam pasáž: Při své pionýrské činnosti vycházejí tábornícké oddíly z dobrých tradic a zkušeností minulých i současných organizací dětí a mládeže, jako Liga lesní moudrosti, Spartakovci skauti práce, Junák, Český Pionýr, Pionýrská organizace, Zálesák, hnutí Brontosaurus a další.“

Klasické nesmrtelné oddíly mají zpravidla i své vlastní tradiční symboly.

Znakem Poutníků je hnědá vysoká pohorka v kruhu s nápisem 2. PTO Poutníci. Oddílový kroj se skládá z modrého šátku a kožené spony se znakem PTO, domovenky, odznaku PTO a zlatého odznaku „kniha a plameny“. Alternativou ke kroji pak je modré tričko se znakem oddílu na přední straně a s lodičkami na rozcestí na straně zadní.

Hned tak se nedají...

Páteří a tradicí oddílového života jsou celoroční hry. „Byli jsme rytíři, ufology hledajícími zelenou planetu a námořníky ze spolku Hanza. V roce 2005/2006 jsme s Willy Fogem objeli celou zeměkouli, rok poté jsme zachránili Duhovou planetu před technokraty, poté pořádali Olympiádu a naposledy jsme zachraňovali pohádkovou říši,“ vzpomíná Jiří.

V oddíle i skupině vyrostla spousta pracovitých a úspěšných lidí. A Jirka rovnou jmenuje Sašu Scholasterovou a Karla Kincla, kteří po mnoho let řídili DDM Junior – velké brněnské centrum volného času s několika pobočkami.

„K našim radostem určitě patří i naše tábořiště v Sebranicích u Litomyšle. Největšími oddílovými novodobými úspěchy byla vítězství Orionů a Poutníků v Zelené lize – soutěži oddílů SPTO v letech 1994 a 1995,“ vzpomíná Jiří. Příjemné jsou i dobré vztahy s místní samosprávou, i to, že se dlouhodobě daří získávat finanční podporu od magistrátu města Brna i od kraje.

A co dál? „V této době se nám daří udržet nabrané děti, které nám v současnosti dorůstají do instruktorů a dále přichází jejich mladší sourozenci, kamarádi...“ stojí na oddílovém webu.

Kdepak, tihle Spartakovci se hned tak porazit nenechají.

Karel Krůčka – Krtek, foto z webu Poutníků, PS Spartakovci, Brno

Mozaika Pionýra přehled ročníku 2010 – 2011

Fotoreportáže z akcí Pionýra (str. 2)

- 1/2010 Hlavouni na Loužku
- 2/2010 Zásadní setkání
- 3/2010 Mise 2010 – Air-soft hra
- 4/2010 ProRock má vítěze
- 5/2011 To byl tanec!
- 6/2011 Soutěž šikulů
- 7/2011 Praha byla opět ledová
- 8/2011 Clona má vítěze
- 9/2011 Pionýrská výstava v Chomutově
- 9/2011 Noční pochod za Brdskou čarodějnicí (str. 6)
- 10/2011 Hoř ohýnku, plápolej!

Zpravodajství a informace

- 2/2010 CAFé Pionýr (str. 6)
- 2/2010 Dobrovolnictví (str. 7)
- 2/2010 Za kytičky už jsme vybrali šest

- miliónů / návštěva Českého rozhlasu / Z klubovny až k oceánu (str. 8)
- 4/2010 Změny ve statutu Pionýra (str. 8)
- 4/2010 Nové koště dobře mete (str. 9)
- 4/2010 Evropský rok dobrovolnictví (str. 17)
- 5/2011 Shrnutí prezentací ze VII. VZP (str. 6)
- 5/2011 Změna je život (str. 7)
- 5/2011 Dobrovolnictví s nadhledem (str. 16 a 17)
- 6/2011 Evropský rok dobrovolnictví v ČR (str. 14)
- 7/2011 Kamínka už se zahřívají (str. 5)

- 7/2011 Republikové setkání pionýrských oddílů Vysočina pionýrským oddílům 2011 (str. 7)
- 7/2011 Dobrovolníci mění svět! (str. 14)
- 8/2011 Vysočina pionýrským oddílům (str. 8)
- 8/2011 MŠMT zahájilo Evropský rok dobrovolnictví (str. 14)
- 9/2011 Pozor, pozor! Novinky k Republikovému setkání pionýrských oddílů – Vysočina pionýrským oddílům 2011 (str. 5)
- 9/2011 Dobrovolnictví s dětmi a mládeží (str. 14)

Poselství (str. 5)

- 1/2010 Poselství 2011 – činnost
- 2/2010 Poselství 2011 – lidské zdroje
- 3/2010 Poselství 2011 – propagace
- 4/2010 Poselství 2011 – podpora
- 5/2011 Poselství 2011 – pionýrská identita
- 6/2011 Kamínka – Poselství

Ohlédnutí

- 8/2011 Ohlédnutí za Františkem Křížkem (str. 4)

Rozhovory

- 8/2011 Aktivní prevence je věc každého z nás (str. 5)

Reportáže

- 1/2010 Jubilejní 35. ročník „Cesty odhodlání“ (str. 6)
- 3/2010 Podzemní stezka Polabím 2010 – 7. ročník (str. 6)
- 4/2010 Tak nám zvolili předsedu, paní Müllerová! (str. 7)
- 6/2011 Vyhodnocení veřejné sbírky „Povodně 2010“ (str. 6)
- 7/2011 Sedmikvítkový víkend (str. 6)
- 7/2011 Děti tleskaly dětem (str. 10 a 11)

8/2011 Kamínka zahřála i pobavila (str. 6 a 7)
 10/2011 Český den proti rakovině 2011 (str. 5)
 10/2011 Pionýr na Bambiriádě 2011 (str. 6)

Mezinárodní aktivity

1/2010 Pomůžeme Shide a Kate (str. 7)
 1/2010 Train for Change... Jak bylo? (str. 8 a 9)
 2/2010 Lenochodi v Anglii (str. 9)
 2/2010 Slyšení v Evropském parlamentu (str. 9)
 3/2010 Evropské setkání k dobrovolnictví (str. 7)
 4/2010 O prázdninách do Anglie? (str. 6)
 5/2011 Zapojte se do mezinárodního projektu All Together Against Climate Change (ATACC) (str. 8)
 6/2011 Hrajte si s chudobou a diskriminací (str. 8)
 8/2011 Maďarské předsednictví se zajímalo, jak zaměstnat mladé lidi (str. 9)
 9/2011 Střípky ze zahraničí, aneb co se děje ve světě (str. 7)

Tržiště nápadů, komiks Robin a Páťa

1/2010 Startujeme! Ale známe cíl? (str. 10 a 11)
 2/2010 Tak tu máme podzim ... a co s ním? (str. 10 a 11)
 3/2010 I vy jste občané (str. 10 a 11)
 4/2010 Ať je zima nebo mráz, do přírody vyjdi zas! (str. 10 a 11)
 5/2011 CUMZUP (str. 10 a 11)
 6/2011 Jak dlouho bude? (str. 10 a 11)
 7/2011 Jednou cestou pestrou krajinou (poznání) (str. 8 a 9)
 8/2011 Plusy i mínusy pionýrské minulosti (str. 10 a 11)
 9/2011 Plusy i mínusy pionýrské minulosti II (str. 10 a 11)
 10/2011 Daj-li či nedaj-li medajli? (str. 10 a 11)

20. výročí Pionýra

3/2010 Quo vadis? (str. 8 a 9)

Táborový koutek

1/2010 Harrymu přijeli popřát i Francouzi (str. 14)
 2/2010 Indiáni objevili poklad předků (str. 14)

Klíčení

1/2010 Aktuality v Klíčení (str. 15)
 2/2010 Co se děje v Klíčení? (str. 15)
 3/2010 Klíčení – odborné týmy I. (str. 15)
 4/2010 Klíčím, klíčíš, klíčíme – odborné týmy II. (str. 15)
 5/2011 Klíčení nejmladší – odborné týmy III. (str. 9)
 6/2011 Klíčení 15+ – odborné týmy IV. (str. 9)
 7/2011 Dobrodružství číhá ve starých denících (str. 15)
 8/2011 Klíčení – Putování se psem (str. 15)
 9/2011 Klíčení – nejmladší (str. 15)
 10/2011 Peče se to, peče, aneb „Klíčení“ – další etapa (str. 12)
 10/2011 Klíčení 15+ (str. 13)

Nedejte se zaskočit

1/2010 Nedejte se zaskočit! (str. 16)
 2/2010 Grooming (str. 16)
 3/2010 HIV / AIDS 1 (str. 16)
 4/2010 HIV / AIDS 2 (str. 16)
 5/2011 Sexuální orientace (str. 14)
 6/2011 Zneužívání dětí 1 (str. 16)
 7/2011 Zneužívání dětí 2 (str. 16)
 8/2011 Sexuální deviace a deviantní chování (str. 16)
 9/2011 Sexuální výchova v rodině a ve škole (str. 16)
 10/2011 Antikoncepce (str. 14)

Nesmrtelné oddíly

1/2010 Kolik stojí práce pro oddíl a skupinu? (str. 17)
 2/2010 O nutnosti výchovných programů (str. 17)
 3/2010 Dravci a Vytrvalci ze Zlivi (str. 14)
 4/2010 Pionýři z Údolí slunce (str. 14)

5/2011 O vývoji členů oddílů a skupin (str. 15)
 6/2011 Oddíl se znakem Slunce (str. 17)
 7/2011 Nepomucké zkušenosti (str. 17)
 8/2011 Ve stopě četnických hrdinů (str. 17)
 9/2011 Pevná Skalka z Prahy (str. 17)
 10/2011 Spartakovští poutníci (str. 15)

Kvíz (str. 18)

1/2010 Einsteinova tajemná ulice
 2/2010 Česká republika v číslech
 3/2010 Jste připraveni na víry?
 4/2010 Smím prosit?
 5/2011 Historie vynálezů
 6/2011 Čeští cestovatelé
 7/2011 Umíte „číst“ noční oblohu?
 8/2011 Znáte rostliny?
 9/2011 Umíte česky?
 10/2011 Poznáte komiksové hrdiny?

Rukodělky (zadní strana)

1/2010 Náramky přátelství
 2/2010 Spirálová batika
 3/2010 Větrníky z papíru
 4/2010 Sladká tečka
 5/2011 Obrázky z rýže
 6/2011 Ledové svícny
 7/2011 Čajová přáníčka
 8/2011 Batika savem
 9/2011 Papírový ptáček
 10/2011 Rámečky na fotky

Ostatní

6/2011 Umačkání dětmi (str. 7)
 9/2011 Nejdůležitější vlastnost dobrovolníka pracujícího s dětmi? (str. 8 a 9)
 10/2011 Bambiriáda umačkaná dětmi (str. 7)

Další stále stránky

Úvodník, kalendárium, obsah čísla (str. 3)
 Z jednání orgánů Pionýra a ČRD (str. 4)
 Sami o sobě a blahopřání (obvykle str. 12 a 13)
 Kaleidoskop (str. 19)

Poznáte komiksové hrdiny?

V předprázdninovém čase se pokusíme zjistit, jak na tom jste se znalostí kreslených hrdinů. Někteří jsou známí notoricky, ale někteří jsou jen pro skutečné fajnšmekry.

Poznámka: Ilustrace jsou vybrány ke správným i chybným odpovědím, takže je neberte jako nápovědu.

1. Pochází z planety Krypton, umí létat a sílu čerpá z krystalu.

- a) Lord Vader
- b) Starman
- c) Superman

2. Leze po zdi jako moucha a na laně se houpe nad ulicemi velkoměsta.

- a) Spiderman
- b) Tarzan
- c) pan Moucha

3. Bojuje proti lumpům pomocí neuvěřitelných technických vynálezů, má auto snů a nosí masku.

- a) James Bond
- b) Batman
- c) Zorro Mstítel

4. Žije v Černém lese, je obávaným loupežníkem a miluje jeptišku-novicku.

- a) Babinský
- b) Lips Tullian
- c) Rumcajs

5. Je jich 5, jsou čestní, podnikaví, sportovně zdatní a mají svůj klub.

- a) Rychlé šípy
- b) Mušketýři a D'Artagnan
- c) Klub sebevrahů

6. Dopuje jistou zeleninu, na moři je jako doma a miluje Olivu.

- a) Sindibád Námořník
- b) Kapitán Korkorán
- c) Pepek námořník

8. Patří už desítky let k nejoblíbenějším dětským hrdinům, je šikovný na práci a miluje Berušku.

- a) Brouček
- b) trubec Vilík
- c) Ferda Mravenec

9. Je žravý, tlustý, líný a drzý a svému pánovi působí jen samé problémy.

- a) kocour Mikeš
- b) kocour Garfield
- c) kocour v botách

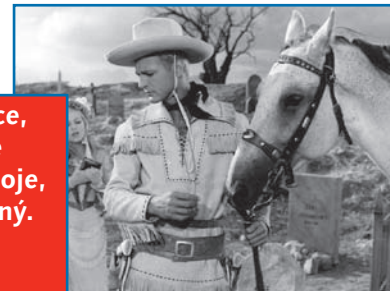
10. Není z této planety, zajímá se o politiku a přitom nic nechápe.

- a) Zelený Raoul
- b) E.T. mimozemšťan
- c) čaroděj ze země Oz

7. Žije v Armorice, a když se napije kouzelného nápoje, je nepřemožitelný.

- a) Asterix
- b) Malý Indián
- c) Limonádový Joe

iiiii
at si doplníš vědomosti, protože tohle byl
BOOM! VRRRRRRR!hni se na časopisy,
0 – 4 body:

– HOP! HOP! Přitlač a bude to BONG!!!
Lítáš v tom jako pingpongový míček. PLOPI
BENGI! Máš nedostatek ve vzdělání! BANG!
5 – 8 body:

UÁÁÁÁÁ!!! WOW! GRRRRRR!atlujeme!
Jsí vyňkající znalec bestsellerů oblibených
zejména mezi negramotnými. HUHI HUHI
9 – 10 bodů:

1C, 2A, 3B, 4B, 5A, 6C, 7A, 8C, 9B, 10A
Správné odpovědi:

Kaleidoskop

1. 6. 1811 s platností ve všech neuherských zemích rakouského císařství vyhlásil císař František I. Všeobecný zákoník občanský.

2. 6. 1541 na Malé Straně v Praze vypukl požár, který se rozšířil i na Pražský hrad a Hradčany, shořely zemské desky a bylo zničeno 200 domů.

3. 6. 1421 byl v Čáslavi zahájen Čáslavský sněm, na němž účastníci neuznali Zikmunda Lucemburského za českého krále a přijali čtyři artikuly pražské.

3. 6. 1801 se narodil hudební skladatel František Škroup (zemřel 7. 2. 1862).

4. 6. 1941 zemřel František Janeček, technik, průmyslník a vynálezce, mj. zakladatel továrny na výrobu motocyklů Jawa (narodil se 23. 1. 1878).

7. 6. 1781 byl položen základní kámen k Nosticovu divadlu (dnešní Stavovské), divadlo bylo slavnostně otevřeno v roce 1783.

10. 6. 1791 se narodil Václav Hanka, básník, filolog, národní buditel, „objevitel“ Rukopisu královédvorského a zelenohorského (zemřel 12. 1. 1861).

11. 6. 1871 byl založen Vzájemně se podporující spolek plavců, rybářů a pobřežních Vltavan.

11. 6. 1881 bylo operou B. Smetany Libuše v Praze (poprvé) slavnostně otevřeno Národní divadlo.

15. 6. 1921 byla založena Československá mykologická společnost.

16. 6. 1471 byl Vladislav Jagellonský prohlášen českým králem.

17. 6. 1846 zemřel Jean-Baptiste Gaspard Deburau, famózní francouzský mim českého původu.

18. 6. 1311 uspořádal Jan Lucemburský v Brně zemský sněm.

19. 6. 1941 se narodil Václav Klaus, ekonom a současný prezident České republiky.

19. 6. 1941 se narodil autor písní a veršů Jan Vodňanský.

19. 6. 1881 se narodil František Gellner, básník, prozaik a kreslíř (zmizel 13. 9. 1914 na haličské frontě).

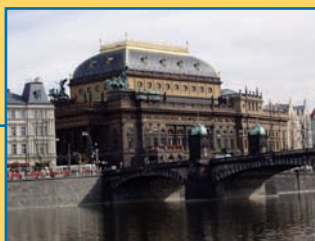
21. 6. 1621 se na Staroměstském náměstí v Praze konala poprava 27 českých pánů, účastníků českého stavovského povstání.

22. 6. 1941 přepadlo nacistické Německo bez vyhlášení války SSSR (Blesková válka, Operace Barbarossa).

23. 6. 1891 se narodil spisovatel Vladislav Vančura (popraven nacisty 1. 6. 1942).

25. 6. 1921 se narodil filmový režisér a scenárista Miroslav Hubáček (zemřel 20. 11. 1986).

25. 6. 1951 komunističtí představitelé schválili převedení 77 tisíc úředníků do výroby.

Zelená nálepka s žabkou.

První významný světový pěstitel a obchodník – společnost Chiquita – se nyní pochlubil, že on se způsobem de-
vastujícími životní prostředí a zneužívající pracovní sílu už nemá nic společného. **Tvrdí, že prakticky všechny jeho banány dovážené do českých obchodů jsou pěstovány ekologicky i společensky šetrným způsobem.**

Pozná se to přímo na banánech, na nichž je nově nalepena zelená značka s žabkou, certifikátem Aliance deštných pralesů. Podle Chiquity nálepka dokazuje, že banány byly pěstovány šetrným způsobem a bez „vykořisťování“ domorodých dělníků. Česko je první zemí střední a východní Evropy, kde firma logo s žabkou uplatňuje, i když Chiquita získala certifikát už před lety.

Mravenčí sociální síť.

Mravenci zvaní krejčíci mají pozoruhodné komunikační schopnosti a možná i díky tomu dokonalou sociální síť. **Žijí ve velkých, vysoce organizovaných a spolupracujících společenstvech, která se věnují například strategickému vedení války, zemědělství nebo chovu hospodářských zvířat, a to po dobu nejméně 50 milionů let.**

Zatímco člověk se tímto zabývá v nejlepším případě tak 10 tisíc let. Navíc někteří vědci uvažují o koloniích mravenců jako o celku – o určitém druhu organismu. Mravenci zvaní krejčíci si dělají mraveniště o velikosti fotbalového míče mezi větvemi stromů tak, že „sešívají“ listy k sobě. Každá kolonie mravenců krejčků obývá v danou chvíli od pěti do sto a více hnízd, která tvoří jakousi metropoli skládající se ze čtvrtí a předměstí spojených rušnými tepnami. Vědci přirovnávají komunikaci mravenců k určitému druhu jazyka. Mravenci slouží jako předloha ve všech vědeckých oborech, které se zaměřují na výzkum toho, jak vyřešit velké, složité úkoly pomocí malých částí a s minimálními instrukcemi.

Volně převzato z květnového National Geographic (autor příspěvku doporučuje také výborný sci-fi román na pokračování Enderova hra, Mluvčí za mrtvé, Xenocida a dal.).

Je správné, že jednoleté plodiny živí svět?

Lidstvo učinilo náhodnou, avšak osudovou volbu před deseti tisíci let, když člověk začal kultivovat plané rostliny: zvolili jsme jednoleté. Všechny obilniny, které dnes živí miliardy lidí – pšenice, rýže, kukuřice... – pocházejí z jednoletých rostlin. Na celém světě ale převažují trvalky. Proč jsme domestikovali právě jednoleté rostliny? Ne proto, že by byly lepší, nýbrž kvůli tomu, že je neolitické zemědělství rychle zdokonalovali – například zvěřovali jejich obilky každoročním vyséváním plodů z nejlépe prosperujících rostlin.

Dnes se skupina vědců vrací na toto pomyslné rozcestí: snaží se vypěstovat trvalou pšenici, rýži a další obilniny, křížením současné obilniny s jejich planými vytrvalými příbuznými. Jednoleté rostlinstvo zasahuje převážně jen do vrchních 30 cm půdy, proto se tato vrstva vyčerpává, což nutí zemědělce spoléhat se na veliké množství hnojiv, které se potom odplavuje do přilehlých řek a moří a podporují růst řas a mrtvých zón. Dlouhé kořeny trvalek drží půdu, vodu a hnojivo, což znamená menší znečištění.

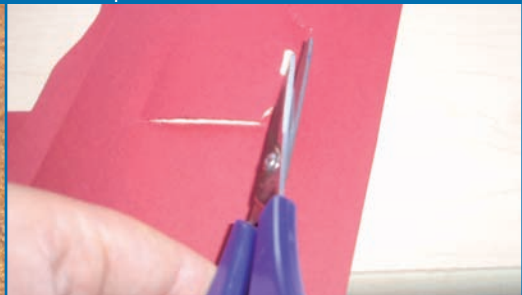
Ahoj kamarádi,
do posledního čísla Mozaiky v tomto pionýrském roce
jsme si pro vás připravili návod na výrobu rámečku na
fotografie. Určitě budete mít přes prázdniny chvíli
času na jeho výrobu a hlavně na získání spousty fotek,
které si tak můžete vystavit.

Pimpa

Materiál: karton.

Pomůcky: lepidlo, nůžky, tužka.

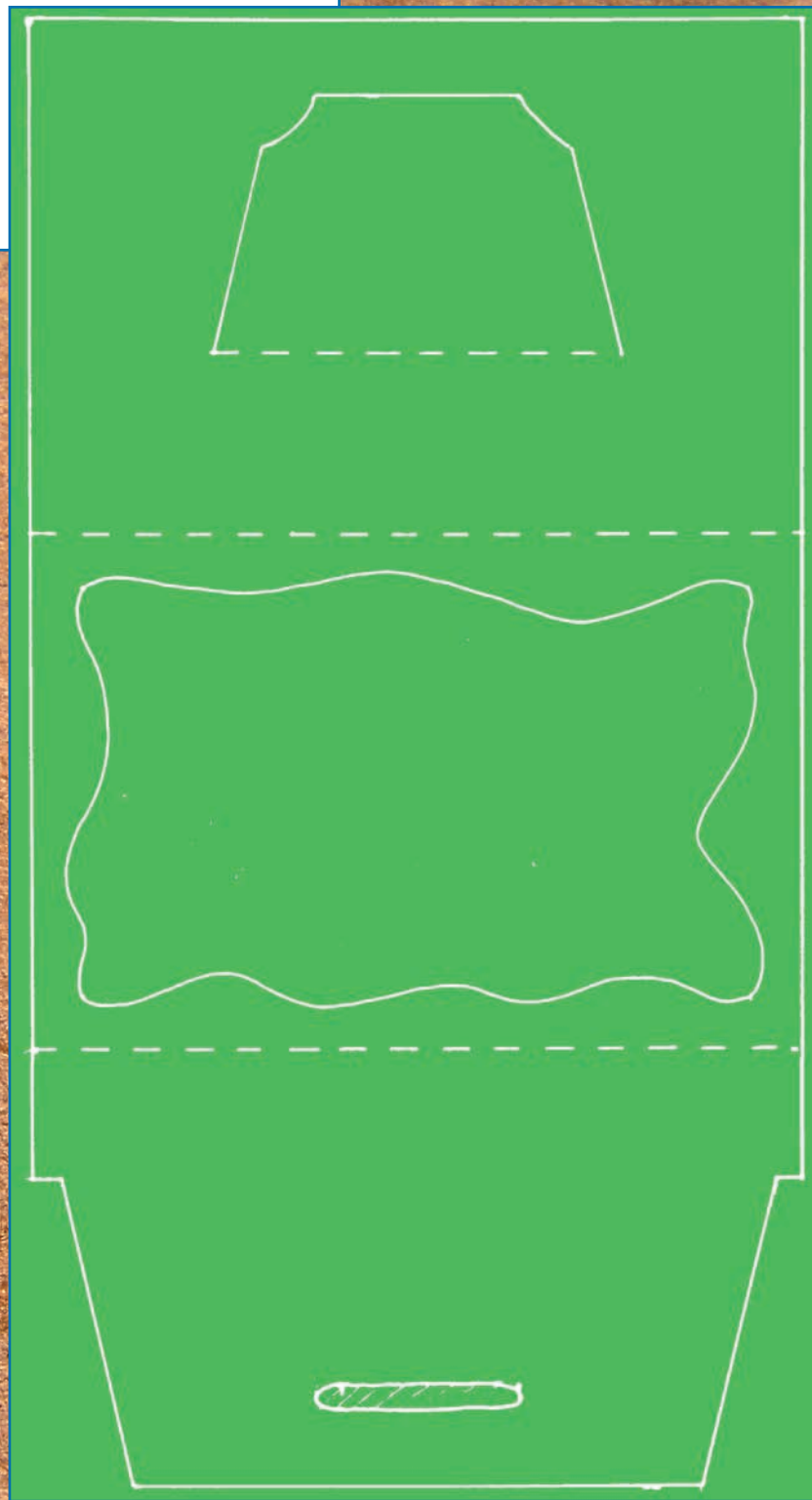
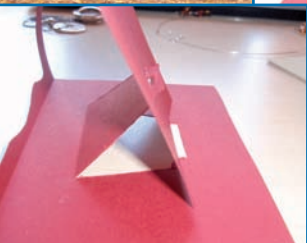
1. Podle předlohy si vystříhnete základní tvar i s otvorem pro fotku a nožkou.

2. Rámeček zpřehýbejte podle přerušovaných čar na třetiny.

3. Nožičku z první třetiny prosuňte otvorem v poslední třetině.

4. Rámeček si můžete ozdobit podle vlastních představ, na závěr stačí jen dodat fotku.

